

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii w 2022 r.

I Wprowadzenie

Narkomania jest zjawiskiem ogólnoswiatowym. Powstaje na podłożu przeobrażeń zachodzących we współczesnym cywilizowanym świecie i stała się poważnym problemem społecznym. Podstawą działań związanych z zapobieganiem narkomanii jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Głównym celem programu jest ograniczenie używania narkotyków oraz substancji psychoaktywnych, a także związanych z tym problemów. Zadania skoncentrowane są na rozwijaniu i popieraniu działalności informacyjnej i kulturalnej podejmowanej w celu informowania społeczeństwa o szkodliwości narkomanii i substancji psychoaktywnych oraz prowadzeniu działalności wychowawczej i zapobiegawczej polegającej przede wszystkim na:

- promocji zdrowego stylu życia;
- wspieraniu działalności placówek prowadzących działalność zapobiegawczą w środowiskach zagrożonych uzależnieniem od środków narkotycznych i substancji psychoaktywnych;
- informowaniu o szkodliwości środków i substancji psychoaktywnych, których używanie może prowadzić do narkomanii oraz o narkomanii i jej skutkach;
- podejmowaniu i wspieraniu działań ogólnokrajowych i lokalnych oraz innych inicjatyw społecznych.

Zadania realizowane w ramach programu finansowane będą ze środków pochodzących z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Środki z opłat służą również sfinansowaniu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

II Diagnoza sytuacji w zakresie problemu używania substancji psychoaktywnych

Narkomania oznacza nadużywanie środków psychoaktywnych, potocznie - narkotyków, do jakich zaliczane są naturalne lub syntetyczne substancje, które wprowadzone w określonej dawce do organizmu ludzkiego oddziałują na ośrodkowy układ nerwowy, powodując między innymi zmiany świadomości, percepcji, nastroju.

Narkotyki mają zdolność wywoływania uzależnień oraz uszkodzenia najważniejszych narządów człowieka.

Narkomania nie jest tylko tragedią dla ludzi uzależnionych i ich rodzin, ale również problemem społecznym. Stąd też podejmowane są wysiłki zmierzające do zwalczania i zapobiegania narkomanii.

1. Postawy dorosłych mieszkańców Gminy Ksawerów wobec narkotyków wg „Diagnozy problemów społecznych na terenie Gminy Ksawerów”, opracowanej we wrześniu 2021 r.:

W badaniu wzięło udział 100 osób, w tym: 58 kobiet i 42 mężczyzn. Spośród badanych mieszkańców zdecydowana większość, stanowiąca 94% grupy badawczej, nigdy nie zażywała środków psychoaktywnych. 3% ankietowanych przyznało, że zdarzyło im się spróbować narkotyków, natomiast pozostałe 3% robi to regularnie. Warty uwagi jest fakt, iż 13% przebadanych mieszkańców Gminy Ksawerów posiada wiedzę, gdzie w swoim otoczeniu mogą zdobyć narkotyki. 84% ankietowanych z terenu Gminy Ksawerów uważa, że dopalacze nie są bezpieczną alternatywą dla narkotyków. 3% nie zgodziło się z tą opinią, a 13% badanych nie potrafiło odnieść się do tego stwierdzenia.

2. Postawy młodzieży szkolnej Gminy Ksawerów wobec narkotyków wg „Diagnozy problemów społecznych na terenie Gminy Ksawerów”, opracowanej we wrześniu 2021 r.:

W badaniu wzięło udział 200 uczniów, w tym 111 uczniów klas IV - VI szkół podstawowych oraz 89 uczniów klas VII - VIII szkół podstawowych. Z badań ankietowych wynika, że 99% uczniów nigdy nie próbowało substancji psychoaktywnych. Pozostałe 1% nie było w stanie wskazać jakiego rodzaju środki zażyli. Większość uczniów, stanowiąca 64% grupy, nie wie, czy zdobycie narkotyków lub dopalaczy w Gminie Ksawerów byłoby możliwe. 30% młodzieży uważa, że jest to trudne, zaś 6% sądzi, że nie sprawiłoby to problemu. Warty podkreślenia jest fakt, że 90% badanych nie zna miejsc, w których można kupić narkotyki lub dopalacze. Pozostali ankietowani deklarują, że tego typu substancje można kupić na osiedlu, siłowni, w centrum miejscowości, na terenie szkoły oraz w innych miejscach, których nie wymienili. 2% uczniów zna konkretną osobę, u której można kupić środki psychoaktywne.

3. Występowanie problemu narkomanii na terenie Gminy Ksawerów w 2021 r.

W 2021 r. do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- nie zgłoszono żadnego wniosku o podjęcie działań w celu przeciwdziałania narkomanii,
- zgłosiła się 1 osoba - na pomoc finansową z zakresu pomocy społecznej gdzie przyczyną korzystania z pomocy społecznej jest uzależnienie od środków odurzających.

III Adresaci programu

Program skierowany jest do mieszkańców Gminy Ksawerów, w szczególności do dzieci i młodzieży, ich rodziców i opiekunów, osób zagrożonych uzależnieniem i uzależnionych oraz członków ich rodzin, nauczycieli, pedagogów i specjalistów z zakresu problematyki uzależnień od narkotyków, środków odurzających i substancji psychoaktywnych.

IV Realizatorzy programu

1. Podmioty, o których mowa w art. 5 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.).
2. Prowadzeniem i koordynacją spraw związanych z realizacją Programu zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ksawerowie.

V Finansowanie programu

1. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii w 2022 roku jest pod wieloma aspektami spójny i wzajemnie uzupełniający się z Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2022 rok.
2. Program finansowany będzie w szczególności z opłat za zezwolenia wydawane na sprzedaż napojów alkoholowych.
3. Planowana kwota wydatków na realizację poszczególnych zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok to 20.000,00 zł.

VI Podstawowe cele programu:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem.
2. Podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania zjawisku, poprzez prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej.
3. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.
4. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkotyczne pomocy psychospołecznej i prawnej.
5. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym.

VII Podejmowane zadania:

Dla realizacji celów programu przewiduje się prowadzenie pięciu rodzajów zadań:

Zadanie 1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.

Lp.	Nazwa zadania	Partnerzy w realizacji zadania	Termin realizacji	Wskaźniki
1.	Finansowanie punktu konsultacyjnego działającego przy GOPS w Ksawerowie, do którego zadań należą: 1. motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i osób współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia odwykowego lub leczenia specjalistycznego, 2. udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu, 3. udzielanie informacji o możliwościach uzyskania pomocy, 4. gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy, 5. pomaganie osobom znajdującym się w kryzysie psychicznym.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ksawerowie.	Praca ciągła	- liczba osób

2.	Finansowanie szkoleń pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ksawerowie (pracownicy socjalni, asystent rodziny) i członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z zakresu rozpoznawania problemów uzależnienia od narkotyków.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ksawerowie.	Według potrzeb	- liczba szkoleń - liczba osób
3.	Upowszechnianie informacji na temat placówek i programów dla osób uzależnionych od narkotyków.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ksawerowie, Gminny Dom Kultury z Biblioteką w Ksawerowie, placówki oświatowe.	Praca ciągła	- liczba akcji informacyjnych

Zadanie 2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.

Lp.	Nazwa zadania	Partnerzy w realizacji zadania	Termin realizacji	Wskaźniki
1.	Pomoc rodzinom, w których występuje problem narkomanii poprzez: <ol style="list-style-type: none"> 1 informowanie o formach pomocy dzieciom i młodzieży zażywającym narkotyki, 2 wykrywanie zagrożeń narkotycznych występujących w rodzinach, 3 uświadamianie członkom rodzin zagrożeń wynikających z narkomanii, 4 dokonywanie przez pracowników socjalnych diagnozy sytuacji w rodzinach dotkniętych problemem narkomanii, 5 prowadzenie grup wsparcia dla rodziców dzieci uzależnionych od narkotyków. 	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ksawerowie, instytucje i organizacje pozarządowe, osoby fizyczne.	Praca ciągła	- liczba odbiorców
2.	Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa: psychologicznego, socjalnego, terapeutycznego i prawnego.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ksawerowie, Punkt konsultacyjny w Ksawerowie, placówki oświatowe, instytucje i organizacje pozarządowe.	Praca ciągła	- liczba odbiorców

Zadanie 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Lp.	Nazwa zadania	Partnerzy w realizacji zadania	Termin realizacji	Wskaźniki
1.	Organizowanie i prowadzenie programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży i rodziców.	placówki oświatowe	Praca ciągła	- liczba programów
2.	Promowanie zdrowego stylu życia w działalności profilaktycznej.	placówki oświatowe, instytucje, organizacje pozarządowe.	Praca ciągła	- liczba odbiorców
3.	Prowadzenie programów edukacyjnych, organizowanie konkursów, olimpiad, turniejów, promujących zdrowy styl życia.	instytucje, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe.	W trakcie roku szkolnego	- liczba programów, konkursów, olimpiad, turniejów
4.	Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych jako element programów psychoprofilaktycznych w szkołach.	placówki oświatowe, organizacje pozarządowe.	W trakcie roku szkolnego	- liczba uczestników
5.	Organizowanie wypoczynku letniego dla dzieci z grup ryzyka, w tym objętych programem profilaktycznym.	organizacje pozarządowe, placówki oświatowe, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ksawerowie.	Okres wakacji	- liczba uczestników

Zadanie 4. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.

Lp.	Nazwa zadania	Partnerzy w realizacji zadania	Termin realizacji	Wskaźniki
1.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi i osobami fizycznymi z zakresu zapobiegania narkomanii.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ksawerowie, instytucje i organizacje pozarządowe i osoby fizyczne.	Praca ciągła	- liczba organizacji lub osób
2.	Organizowanie szkoleń dla realizatorów programu zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ksawerowie, placówki oświatowe.	Według potrzeb	- liczba szkoleń - liczba osób

Zadanie 5. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Lp.	Nazwa zadania	Partnerzy w realizacji zadania	Termin realizacji	Wskaźniki
1.	Współpraca z rodzinami osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym w celu rozpoznania potrzeb tych osób.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ksawerowie, organizacje pozarządowe.	Praca ciągła	- liczba rodzin
2.	Praca socjalna z wykorzystaniem kontraktów socjalnych, mająca na celu wyeliminowanie istniejących problemów i integracja ze środowiskiem lokalnym.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ksawerowie.	Według potrzeb	- liczba zawartych kontraktów

VIII Wdrażanie, monitorowanie i ewaluacja Programu

1. Monitorowanie i ewaluacja Programu będzie realizowane za pomocą wskaźników ilościowych, w szczególności:
 - liczby odbiorców Programu;
 - liczby podmiotów współpracujących w ramach realizacji Programu;
 - liczby szkoleń.
2. Miernikiem efektywności realizowanych zadań będzie wskaźnik procentowy określający stosunek liczby osób z problemem uzależnienia od środków psychoaktywnych do ogólnej liczby mieszkańców gminy.
3. Ewaluacja Programu mająca na celu ocenę efektywności i jakości jego zadań dokonana będzie po zakończeniu zadań w danym roku kalendarzowym, na podstawie sprawozdań przekazanych przez realizatorów.